

ג א מיי פ"ד מהל' כלס
ה' ז ופ"ו מהל' גזילה
הכלה ג טו"ע ח"מ ק"י
שקח בהג"ה:
גא ב מיי פ"ט מהל'
גזירה הל' א סמג
לארן קנד:
גב ג מיי שם פ"א הל' טו
סמג עשין ע"א טו"מ
ק"י שג:
גב ד מיי שם פ"ג הל' ו
סמג שם:
גה ה מיי פ"ו מהל'
ערכין הל' טא סמג
עשין קל"ג:
גה ו מיי שם הלכה כד
סמג שם טו"ע ח"מ
ק"י שג סע"ו ו טו"ע
י"ד ק"י רמב"ם סע"ו:
גז ז מיי פ"ט מהל'
עשין קל"ג:
גז ה מיי פ"ג מהל'
גזירה הל' טו:

מה מביחה לאלתר אף מכירה לאלתר. וא"ת והא ממנש לאלתר קודם ידיעת צעלים אי אפשר להיות דומיא לטביחה דה"ל יאוש שלא מדעת וקיימא לן כצ"י דלא הוי יאוש וי"ל לטביחה נמי אין דרך לטבוח לאלתר עד שיצוא לצימו וצמוך כן מסתמא יודעין הצעלים:

גניבה בנפש תוכיה. וא"ת גניבה צנפס שאני דלא איתקש לטביחה וי"ל דהכא נמי לא איתקש לטביחה אלא בלא היקדשא יליף לה מנציחה ולהכי קאמר ר' יוחנן דלדרכה אית לן למילף מכירה ממכירה: **רבי** יוחנן סבר חיוביה בין לפני יאוש בין לאחר יאוש. תימה דלכאורה קי"ל כרצה דיאוש כדי קני וקי"ל כר' יוחנן לגבי ר"ל דחיוביה אף לאחר יאוש וממאי חייב אחר יאוש כיון דיאוש קני שלו הוא טובח ושלו הוא מוכר וי"ל דאפשר דלא קי"ל לא כרצה ולא כר' יוחנן דכמה אמוראי נחלקו בשני אלו הצדדים:

הוא דאמר בצנועין. וא"ת והא לנזעים מחללין אף אחר יאוש דהא סתם גניבה הוי יאוש צעלים כרצון דר"ש^א א"כ קסברי לנזעין דיאוש לא קני ור"ל מודה דאין יכול להקדיש אחר היאוש דסבר יאוש קונה וכ"ת דהוי יאוש שלא מדעת שאינם יודעים אם לקטו אם לאו הא גבי תמרי דזיקא אמרי' באלו מציאות (ב"מ ד' כג: ושם יט) כיון דשכיחי דנתרי חזיב יאוש מדעת וי"ל דהכא לא שכיח כולי האי שילקטו שראים מן הצעלים ולא דמי לתמרי דזיקא וחשיב יאוש שלא מדעת ואפי' למי' יאוש דלנזעין סברי כר"ש דאמר דסתם גניבה לא הוי יאוש צעלים וא"ת והיכי מדמי הקדש לחילול שכמו שיכול לחלל מה שציד חזירו כן יכול להקדיש והלא אע"פ שאין יכול להקדיש פירות של חזירו יכול לחלל הקדש של חזירו כדמשמע בריש האשה רבה (בימות ד' פס). דקאמר אי קדושת דמים משום דצדו לפדותו ואי קדושת הגוף אי דידיה כו' משמע דבקדושת דמים אין חילוק בין דידיה לחזריה וי"ל דלא דמי דהקדש מאחר שהקדש יאל מרשות צעלים וכמו שהצעלים יכולין לפדותו כמו כן אחר אצל כרס רצעי^ב הצעלים זכאים לאוכלה בירושלים וא"ת אכתי הרי יכול לחלל מעשר שני של חזירו דאמרין בפרק האיש מקדש (קדושין

דף נה: ושם) אין לוקחין בהמה טמאה עצדים וקרקעות מנמעות מעשר שני ואם לקח יאכל כנגדן בירושלים ופרין אמאי יחזרו דמים למקומן ומשני כשצרח אלמא מחללין מעות שציד המוכר וי"ל דהתם הוי כמו גזול דהי המקח חוזר בו והוי כמו גזול ולא נתייאשו הצעלים ולנזעין דהכא אי נמי התם קנסא בעלמא וכן משמע התם מתוך הסוגיא ומיהו בפרק לולב הגזול (סוכה ד' גט. ושם) משמע שיכול אדם לחלל [דמין] פירות שביעית של חזירו שלא מדעתו דמניא אין מוסרין דמי פירות שביעית לעם הארץ יומר ממזון שלש סעודות ואם מסר אומר הרי מעות הללו מחוללין על פירות שיש לי צמוך צימי וצא ואוכלן צמורת שביעית וי"ל דאפקינהו רבנן מרשות עם הארץ כדי שלא יהא נכשל ואוקמינהו צרשות זה שיכול לחלל דהפקר צ"ד הפקר ומיהו קשה דבפ"ק דצבורות (דף יא. ושם ד"ה הפודה) משמע דהפודה פטר חמור של חזירו פדיונו פדוי ואפילו שלא מדעתו מדבעי ליה פדיונו פדוי לפודה או דלמא פדיונו פדוי לצעלים ואי מדעת צעלים דומה היה דפדיונו פדוי לצעלים ויש לומר דפטר חמור לא דמי לכרס רצעי דכיון דאסור בהנאה הוי כמו הקדש לענין זה שיכול כל אדם לפדותו ולא ממנש הוי כהקדש דהקדש פשיטא לן דפדיונו פדוי לפודה ובפטר חמור מסקינן פדוי לצעלים ומיהו דבר תימה דהיכי מדמי הקדש כלל לחילול דלמא לא יוכל לחלל נטע רצעי ומעשר שני של חזירו שלא מדעתו כיון דזכות הוא לו דזכין לאדם שלא בפניו דהא דמצנעי לן בצאין בין המוכר (מכרים ד' לו:) התורם משלו על של חזירו כרין דעת צעלים או לאו היינו טעמא דקאמר התם דדלמא ניחא ליה למעבד מלוא בממוניה אצל הכא וכי אין טוב להם למלקטים שיחללו אותם הצעלים ממה שיאכלו בלא חילול [ועי' תוס' קדושין טו. ד"ה מתקין]:

ידע שספס גניבה. מיד ממייאשין ואם מוכרן גנב לאחר מיד קנה דאיכא תרתי יאוש ושינוי רשות. וממאי שהרי אמרה תורה גנב ומכר משלם ד' וה' והא דלמא לא אייאוש מרה ולא מכירה היא: אלא לאו משום דספס גניבה יאוש צעלים היא. אלמא מדליף ר' אלעזר טעמא מהאי ש"מ כרז ששת ס"ל דאי שמענא ליה למרה צהדיא דלא אייאוש פטור המוכר מנ' וה': ודלמא. חייביה רחמנא ואע"ג דלא אייאוש. לר"א פריך דליף מהכא יאוש לסתם גניבה: ודלמא דשמעיניה דאייאוש. צהכי משמע קרא אצל סתם גניבה לא מילף מינה: **גניבה צנפס.** הגונב נפש ומכרו אין כאן יאוש שאין אדם מתייאש על עצמו ורחמנא חייביה אע"ג דלא אהנו מעשיו: **לאחר יאוש מאי.** מי ס"ל יאוש גרידא קני כרז ושלו טובח ומוכר או דלמא יאוש לא קני וכ"ש דלאחר יאוש מתייב דאהנו מעשיו: **גנב והקדיש משלם כפל.** לנזעלים: **ואינו משלם ד' וה'.** דהא כי טבח דהקדש טבח ורעהו אמר רחמנא ישלם שנים (לרעהו) ולא להקדש וכיון דפטריה מכפל מו לא מחייב צנציחה ומכירה דמשלומי ארבעה וחמשה אמר רחמנא ולא שלשה וארבעה וכי מדלית כפל מייביהו הוי ליה שלשה וארבעה: **מה ביתו שלו אף כל שלו גרסי:** שהקדישו צעלים. ולעולם לפני יאוש: **הוא דאמר.** ר"ל דמלצה כשהקדישוהו צעלים: **סבר לה לנזעין.** דלמתינן לקמן (ד' סט.) צרכס רצעי הנזעיים מניחין כו'. בני אדם חסידים שרויין לסלק ידי כל אדם מן העזירה כשיש להן כרס רצעי וחוששין שמא אוכלין ממנו עוברי דרכים בלא פדיון: **מניחין מעות ואומרים כל הנלקט מזה.** כל מה שלקטו בני אדם היום מכאן יהא מחולל. אלמא אע"ג דליתיה צרשומייהו מפרק ותפיס להו למעות צקדושה: **והרי חורה קרן לנזעלים.** אי כשהקדישו צעלים כפל אמאי משלם הרי חורה קרן לידם דאקדשוהו כל היכא דליתיה וכפל לא מחייב אלא כשנמצאת ציד גנב שצאו עדים דכתיבו^א אם המוצא תמצא צידו: **שעמד בדין.** שצאו עדים קודם שהקדישוהו צעלים: **צקוזות**

א) גיטין נה: [לקמן עד:];
ב) [לקמן סט: ב"מ ו. ע"ז];
ג) חולין קלט. ממורה ע.
ט: ערכין כה. ע"ש;
ד) [לקמן סט. ע. קדושין נב. ב"מ ו. א. ד] מעשר שני פ"ה מ"א, ט) [לקמן קו:];
ו) [שמות כג. א. ו] [לקמן קיד. א. ט) ד"ה מאחר];
ז) אע"ג דממון גבוה הוא מ"מ הצעלים כו'. העתק ממלפי גרסאות.

רבינו חננאל

חיוביה בין לפני יאוש בין לאחר יאוש. ואמ' גניבה בנפש תוכיה[ח] שאין יאוש לבעלי חייבי, ואף על גב דריש לקיש פליג עליה. אוחיביה ר' יוחנן דריש לקיש גנב והקדישו הגנב ואחר כך טבח ומכר משלם כפל ואינו משלם ד' וה'; ואוקמה לאחר יאוש (כיביתו) [נביתו], ודריש טעמא דהקדש דכי קא טבח דהקדש קא טבח, וכת' קרא רעהו למעוטי הקדש, הא לא אקדיש משלם תשלומי ד' וה'; לאחר יאוש. ואו סלקא דעתא לאחר יאוש קני אמאי משלם כפל, שלו הוא טובח ושלו הוא מוכר. ופריך ריש לקיש, לעולם לפני יאוש וכגון שהקדישו הבעלי בבית הגנב, וטעמא דאקדישו הא לא אקדיש חייב ד' וה' טעמיה דאמי לפני יאוש הוא דמשלם ד' וה'. ואקשינן על ריש לקיש, ומי מצי בעל הבתמה להקדישו בבית הגנב והא"ר יוחנן כת' ואיש כי יקדיש את ביתו קודש, מה ביתו שלו אף כל שלו, ומה ביתו ברשותו אף כל ברשותו וכל מי שאינו שלו או אפילו הוא שלו ואינו ברשותו לא מקדיש. והוא, כגון מי שגזול ולא נתיאשו הבעלין שניהם אינן יכולין להקדיש זה לפי שאינו שלו והו לפי שאינו ברשותו. ופריך, ריש לקיש דאמי בצנועין דתנן במעשר שני בפרק (ד' ה') הצנועין מניחין את המעות ואומי' כל הנלקט מזה מחולל על המעות האלו. פיר', כרס רצעי אמרה תורה ובשנה הרביעי יהיה כל פרוי קדש הלולים ליי, אחליה והדר אכליה. והוי הצנועין עושין מרת חסידות מניחין מעות ואומרי' כל הפירות האלו שנלקטו מן הכרם הוה יהיו אלו פדיונם, וכשם שפרדין הפירות ואף על פי שאינם ברשותם, כך מקדישין דבר שאינו ברשותם. ואקשינן לריש לקיש, והרי חורה קרן לבעלים, שכבר הקדישו מה שגנב להן וההקדש אין בו דין כפל. ופריך, בשעמד בדין קודם שקדישו נתייב הגנב לשלם וכגון

א) [שמות כג. א. ו] [לקמן קיד. א. ט) ד"ה מאחר];
ב) אע"ג דממון גבוה הוא מ"מ הצעלים כו'. העתק ממלפי גרסאות.